

यथाऽशिष्टसंमते तवनिदेशे मयामनोदीयते तथामहत्सुकामेषु काम्यवस्तुषु मनः संकल्पात्मकं मे मया नदीयते ॥ नचनाप्यात्मनोतःकरणस्यप्रियेऽतोमत्कृते दुःखंव्यपेतु ॥५७॥ त्वामनृतेनयोजयन् राज्यादिकंचितितं मद्विषयचिंतावंतं त्वामपि नष्टणीय नवरिष्यामिइतिमेसत्यंव्रतं तथातेव्रतं कैकेयीवरदानसंकल्पः सत्यमस्तु ॥ अत्रचिंतितं त्वामि त्यनेन चिंतयातवमरणेपि मयानस्थेयं मरणादपि परलोकनाशकानृतत्वस्यातिकष्टत्वं सूचितं तेनतवमरणे नमेदुःखं नापिपापं यथातवानृतत्वकरणेइतिसूचितं ॥५८॥५९॥

नमेतथापार्थिवदीयते मनोमहत्सुकामेषु नचात्मनः प्रिये ॥ यथानिदेशो तवशिष्टसंमते व्यपेतु दुःखं तवमत्कृतेऽनघ ॥५७॥ तदद्यनैवा नघराज्यमव्ययं न सर्वकामान्वसुधां न मैथिलीं ॥ नचिंतितं त्वामनृतेनयोजयन् नष्टणीयसत्यंव्रतमस्तुते तथा ॥५८॥ फलानिमूलानि च भ क्षयन्वने गिरींश्च पश्यन्सरितः सरांसि च ॥ वनं प्रविश्यैव विचित्रपादपं सुखी भविष्यामि तवास्तु निर्वृतिः ॥ ५९ ॥ एवं सराजा व्यसना भिपन्नस्तापेन दुःखेन च पीडयमानः ॥ आलिंग्य पुत्रं सुविनष्टसंज्ञो भूमिगतो नैव विचेष्ट किंचित् ॥ ६० ॥ देव्यः समस्तारुरुदुःसमेता स्तां वर्जयित्वा नरदेवपत्नीं ॥ रुदन्सुमित्रोऽपि जगाम मूर्च्छां हाहा कृतंतत्र बभूव सर्वं ॥ ६१ ॥ इत्योर्पे श्रीरामायणे अयोध्याकाण्डे चतुस्त्रिं शः सर्गः ॥ ३४ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ ततो निर्धूय सहसा शिरोनिश्वस्य चासकृत् ॥ पाणिं पाणौ विनिष्पिष्य दंतान् कटकटाय च ॥ १ ॥ लोचने कोपसंरक्ते वर्णपूर्वोचितं जहत् ॥ कोपाभिभूतः सहसा संतापमश्रुभंगतः ॥ २ ॥

तापस्त्वग्दाहोत्पादकः दुःखमंतर्व्यथोत्पा दकं ॥ ६० ॥ समेतामिलिताः ॥ तां कैकेयीं हाहा इति शब्दः कृतो येन तथाभूतं सर्वं परिचारिकादिजनजातं ॥ ६१ ॥ इति श्रीरामाभिरामे ० वाल्मीकीये आ ० अ ० चतुस्त्रिं शः सर्गः ॥ ३४ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ एवं सपरिकरस्य राज्ञः परमशोके प्राप्ते सुमंत्रः कैकेयीं प्रत्याह ॥ तत इति ॥ शिरो निर्धूननादिकोपविकाराभिनयः क टकटाय कटकटाशब्दवतः कृत्वा ॥ १ ॥ कोपसंरक्ते कृत्वेति शेषः ॥ वर्णं मुखकांतिं पूर्वोचितं पूर्वकालस्थितं राजमंत्रिण उचितं च ॥ २ ॥